

Schatgraven

Christus Triumfatorkerk, 16 juli 2023, Openbare geloofsbelijdenis

Lezing: Matteüs 13: 44-52

Voorganger: ds. Jaap van den Akker

KOMEN

- Welkomstwoord (Ouderling van dienst)
- Aanvangslied Psalm 62: 1 en 4
- Moment van Stilte
- Begroeting en bemoediging
- Psalm van de zondag Psalm 92: 2 en 3
- Kyriëgebed
 - Goodness is stronger than evil.*
 - Love is stronger than hate*
 - Light is stronger than darkness.*
 - Life is stronger than death*
 - Victory is ours through Him who love dus.* Desmond Tutu
- Glorialied 'Lof zij de Heer, de almachtige koning der ere' (868:1)

WOORD

- Met de kinderen
 - Gebed*
 - Verhaal: De kostbare parel*
 - Lied: 'Zoek eerst het Koninkrijk van God' (Hemelhoog 88: 1)*
- Schriftlezing Matteüs 13: 44-52
- Lied: 'Niet als een storm als een vloed' (Lied 321: 1, 2, 3 en 7)
- Preek

Ooit leefde er in de Poolse stad Krakau een Rabbi: Rabbi Eisik, zoon van Rabbi Jekel. Hij had al heel wat meegemaakt in zijn leven, maar toch bleef hij op God vertrouwen. Hij gaf zijn geloof niet op.

Op een nacht kreeg een droom met een opdracht. Hij droomde: "Ga naar Praag, want onder de brug die naar de burcht en het paleis voert, ligt een schat begraven." Hij vond het een rare droom. Maar de droom bleef maar terugkomen. En een tijdje maakte rabbi Eisik zich op en trok naar Praag. 500 kilometer verderop.

De rabbi kwam na dagen lopen in Praag. Maar bij de brug stonden dag en nacht wachtposten en hij durfde niet te graven. Toch kwam hij elke morgen naar de brug en zwierf daar tot de avond rond.

De hoofdman van de wachters viel het op dat deze vreemde man dagenlang rond de brug rondzwierf en hij sprak hem aan: "Wat zoek jij hier nou? Of wacht je op iemand?"

Rabbi Eisik vertelde over zijn droom. De droom die maar terugkwam en die hem uit een vreemd land naar Praag had gebracht.

De hoofdman lachte en begon te vertellen: "Dus jij, arme drommel, bent vanwege een droom met je kapotte zolen hierheen gekomen? Tja, wie vertrouwt er nou ook op dromen!"

Lachend ging de hoofdman verder: "Dan had ik zeker ook op pad moeten gaan toen mij eens in een droom verteld dat ik naar Krakau moest reizen, om in de woning van een jood, Eisik, zoon van Jekel moest hij heten, onder de haard naar een schat te zoeken."

De hoofdman ging nog harder lachen. "Haha, ik zie mezelf al lopen in Krakau, waar de ene helft van de joden Eisik en de andere helft Jekel heet. Dan moet ik alle huizen openbreken!"

Rabbi Eisik boog zijn hoofd, keerde naar huis terug en groef de schat onder zijn kachel en was uit de zorgen.

Het kost je nogal wat. Dat Koninkrijk van de hemel.

Rabbi Eisik gaf alles op dat hij had. Hij reisde dik 500 kilometer van Krakau naar Praag om zijn schat vinden. En dagenlang zwierf hij rond bij de brug over de Moldau naar het paleis om een mogelijkheid te vinden die schat op te graven. Geen idee waar hij sliep en of hij wel sliep, geen idee wat dat verblijf hem daar in die vreemde grote stad ook nog kostte, maar hij bleef zoeken naar mogelijkheden om de schat van zijn leven op te graven.

En zo gaat het ook in de piepkleine gelijkenisjes die de gelijkenisrede van Jezus in het Evangelie volgens Matteüs afsluiten. Over een schat in de akker, in plaats van onder een brug in Praag, maar met hetzelfde effect: Iemand verkoopt alles wat hij heeft om de akker met die schat te kopen.

Over die koopman uit het kinderverhaal, die alles verkoopt, zelfs zijn hoedje, om die parel te bemachtigen en over het sleepnet: Het koninkrijk van de hemel is gelijk aan een sleepnet in de zee, waar zich oude schoenen, verroeste blikjes, maar ook haring en schol verzamelen.

De vraag is nu: wat is nu eigenlijk die schat in de akker, die kostbare parel, wat is de goede vis? En waar vind je dat? Dat Koninkrijk van de hemel?

We zouden het aan de leerlingen kunnen vragen. Zij zeggen op de vraag van Jezus: "Hebben jullie dit alles begrepen?" kortweg en monter: 'Ja!' wat best vreemd is, want ze hebben alleen al in dit hoofdstuk al twee keer aan Jezus gevraagd of hij alsjeblieft de gelijkenis kan uitleggen. En als we de vraag aan ons zelf stellen: hebben we dit alles begrepen? Zeggen we dat ook volmondig ja?

Wat zeggen deze extreem korte gelijkenissen ons nu over de aard van het Koninkrijk?

Laten we beginnen met wat ze *niet* zeggen over het Koninkrijk van de hemel: het koninkrijk van de hemel is *niet* wat wij onder 'de hemel' verstaan. Het gaat vandaag niet over het hiernamaals. Het gaat niet over de plaats waar overleden mensen naartoe gaan, en waarvan wij geloven dat God zich dáár over hen ontfermt. Het gaat in de bijbel maar weinig over het leven na dit leven. Als Jezus over het Koninkrijk van God of over het Koninkrijk van de hemel, spreekt dan heeft hij het over het leven nú, ons leven van alle dag. Het leven dat mensen hier met elkaar leven. Jezus kijkt daarbij *niet* naar boven, naar wat wij de hemel noemen.

De blikrichting in de bijbel is niet naar *boven*, maar naar *voren*. De bijbel kijkt vooruit, naar de toekomst, naar de voleinding van de schepping. Onder het Koninkrijk van God wordt niet een andere wereld hierboven verstaan, maar *deze* wereld ánders. Deze wereld zó anders dat er gerechtigheid heerst en vrede. Dat wat in de het laatste Bijbelboek de nieuwe hemel en de nieuwe aarde het.

Het Koninkrijk van God is deze aardse wereld zoals die eruit zou zien wanneer Zijn wil geschiedde. Vandaar de bede die we elke zondag bidden: Uw naam worde geheiligd, Uw Koninkrijk kome, uw wil geschiede, gelijk in de hemel also ook op de aarde. Het Koninkrijk licht op op al die plaatsen in deze wereld waar Gods wil geschiedt.

En eigenlijk gaat het daar in de hele bijbel over; het draait om het laten geschieden van Gods wil, niet ergens in een hemel hierboven, maar gewoon in het leven van u en mij. Daar gaat het over als er in het Oude Testament wordt gesproken over het Land van Belofte, over het land van melk en honing. Daar kan het volk van God goed en veilig wonen, als ze maar leven naar Gods wil.

Matteüs noemt dat het Koninkrijk van de hemel.

En ook als dat zijn voltooiing vindt in de toekomst, het is nu al aangebroken, zo vertelt Matteüs ons in zijn Evangelie. Overal om je heen worden er tekenen van het Koninkrijk verricht.

We kijken er naar uit en we ontdekken het nu al – het is wat paradoxaal.

Het Koninkrijk, dat moet je blikrichting bepalen. Het Koninkrijk dat trekt aan je, dat helpt je bij keuzes maken in je leven nu. Het Koninkrijk is dichterbij dan je denkt.

Dat is wat deze drie gelijkenissen willen zeggen: het gaat om de oriëntatie die je hebt in je leven. Vanaf het moment dat die mens die schat ontdekt had, was zijn hele leven gericht op die schat, alles wat hij deed stelde hij in dienst van het ultieme doel, het verwerven van zijn schat. Zo geeft ook het Koninkrijk van de Hemelen richting aan je leven. Als je iets van Jezus hebt gezien en begrepen, als je geraakt bent door het Koninkrijk dat Hij vertegenwoordigt, dan is de voltooiing van dat Koninkrijk ook het perspectief in jouw leven geworden. Dan meet je alles af in je leven aan dat ideaal waarnaartoe je op weg bent.

Zoals het volk van Israël ook altijd op weg was en is naar het beloofde land. Het Koninkrijk is niet bedoeld als onbereikbaar ideaal dat je leven frustrereert omdat je het toch niet kunt bereiken. De gelijkenissen over het Koninkrijk zijn bedoeld als inspiratiebron, als richtingwijzer.

De laatste van de drie korte gelijkenissen is wat minder vriendelijk. Daar gaat het ook om de consequenties van het niet koesteren van het Koninkrijk. En daar wordt er ook vooruit gekeken, naar de voleinding van de wereld, naar het moment dat deze wereld echt anders wordt. Deze gelijkenis lijkt op de gelijkenis van het graan en het onkruid waarover we vorige week hoorden. Pas aan het einde van de rit kan je het goede en het slechte van elkaar scheiden, pas op de kant - als je de vangst van de dag bekijkt en de verschillende soorten vis scheidt en de rotzooi weggooit en de te kleine of zieke vissen teruggooit in zee.

Aan het einde der tijden wordt deze wereld gezuiverd en wordt de schepping voltooid. Ook hier zien we dat niet de goede mensen door de engelen mee worden genomen naar de hemel, nee het is andersom: het slechte wordt van de aarde verwijderd, waardoor de aarde *zelf* koninkrijk der hemelen wordt!

En dat Koninkrijk, dat is dichterbij dan je denkt.

Dat is wat Rabbi Eisik uit Krakau ontdekte. De schat lag gewoon bij hem thuis, onder zijn eigen haard. Hij had het al, zonder dat hij het door had.

Dat is wat we in de kerk ontdekken. Dat is wat je als gelovige mag ontdekken gaandeweg in je leven. En dat is wat jij Jacqueline hebt ontdekt, samen met de andere vier belijdeniscatechisanten. Dat je God in je meedraagt. Hij was er al voor je hem zelf ontdekte. Je hoeft niet verder te zoeken. Het is in jou in ons gezaaid. In dat vertrouwen mag je leven. In de liefde die je ontvangt en deelt. In de weg die vindt door je leven heen. Levend uit het Koninkrijk, en op weg naar het koninkrijk.

Allebei tegelijk, in Zijn spoor. Amen.

- Muzikaal intermezzo

GELOOFSBELIJDENIS

- Presentatie
- Gedicht: 'De Heer is mijn rots' (Fedde Nicolai)

Mijn vaste rots is de Heer
Hij is als een burcht voor mij
En staat altijd aan mijn zij
Hij redt mij keer op keer.

Mijn redding komt uit Gods hand
Ik mag geheel op Hem bouwen
En in stilte op Hem vertrouwen
Ik weet, God staat aan mijn kant.

Alles mag ik van Hem verwachten
Hij is werkelijk een burcht voor mij
Een sterke rots, Hij is mij steeds nabij
En geeft mij weer nieuwe krachten.

Zijn handen over mij uitgespreid
Geeft Hij mij telkens weer moed
Zo maakt Hij alle dingen goed
En schenkt mij rust en veiligheid.

- Gezongen Apostolische geloofsbelijdenis (Lied 340b)
- Vragen
- Gebed
- Zegening, handoplegging [bij de knielbank]
- Zegenlied: 'Ga met God' (Lied 416: 1 en 3)
- Vraag aan de gemeente:
- Lied: 'Ik zal er zijn' (Hemelhoog 460: 1, 2 en 4)

ANTWOORD

- Overlijdensafkondiging
- Dankgebed en voorbeden, stil gebed, Onze Vader
- Collecte (1. Aandachtscentrum Binnenstad, 2. Kerk, deur: wijkkas)

GAAN

- Slotlied "Ik stel mijn vertrouwen op de Heer, mijn God" (Hemelhoog 338)
- Zegen, gevolgd door gezongen "Amen"
- Orgelspel